

50. JAAR
RDMZ

RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

orig sch dep

Broederplein 41 · 3703 CD Zeist

Postbus 1001 · 3700 BA Zeist

☎ | 030 · 698 32 11

403

fax | 030 · 691 61 89

15101997

Postbank 425120

DATUM: 15 OKT. 1997

DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN.

Gelet op de artikelen 3 en 4 van de Monumentenwet 1988 (Staatsblad 1988 nr. 638);

Gehoord de Raad van de gemeente waarin de hierna aan te noemen onroerende zaak is gelegen;

Gehoord Gedeputeerde Staten van de provincie waarin de hierna te noemen onroerende zaak is gelegen, indien dit zich bevindt buiten de bebouwde kom als bedoeld in artikel 8 van de Wegenverkeerswet (Staatsblad 1935 nr. 554);

Gehoord de Raad voor Cultuur;

BESLUIT

De als volgt aan te duiden onroerende zaak aan te wijzen als beschermd monument:

Provincie : Noord-Holland
Gemeente : Amsterdam

Monumentnummer : 508536

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Plaats : Amsterdam
Straat : Brede Kerkepad
Huisnummer : 8

KADASTRALE AANDUIDING EN KADASTRALE TENAAMSTELLING

Kad. Gemeente : Amsterdam
Sectie : AL
Nummer : 1023

Soort recht : Recht van eigendom
Gerechtigde : De Hervormde Gemeente

Straat : Hunzestraat 87
Woonplaats : 1079 VW AMSTERDAM

OMSCHRIJVING

Inleiding

Aan de oostelijke zijde van het Brede Kerkepad gelegen, in 1848-1849, ter vervanging van een kleiner en ouder kerkgebouw, opgetrokken ZAALKERK, genaamd de Nieuwendammerkerk, met bijbehorend KERKHOF. De kerk werd gebouwd in opdracht van de Hervormde Gemeente Amsterdam. De eerste steen werd gelegd door de zoon van de predikant dr. D.G. van der Horst (waaraan de initialen op deze steen nog herinneren). De kerk is gebouwd in een sobere eclectische stijl.

Omschrijving

Rechtgesloten eenvoudige zaalkerk, opgetrokken uit een combinatie van gele IJsselstenen en rode baksteen op een hardstenen plint onder een met rode pannen gedekt zadeldak dat niet alleen op de zijmuren rust maar inwendig mede wordt opgevangen door in de zijmuren verwerkte schoren. Frontaal geplaatste vierkante toren met smallere bovenbouw en achtzijdige met leien gedekte naaldspits met sierlijk gesmede bekroning; in het midden de ingang met hoge, smalle en dubbele paneeldeuren. De brede drie bouwlagen tellende onderbouw van de toren is voorzien van hoeklisenen ter weerszijden van een rondboogvormig spaarveld en rondboogvormige vensters met ijzeren onderverdeling; bij de begane grond uitgevoerd als bovenlichten en bij de eerste verdieping gekoppeld in rondboogvormig spaarveld. De tweede verdieping bevat getoogde galmgaten met schuingeplaatste galmborden en voorts staafankers bij de hoeken. Beide torenvolumes zijn aan alle vier zijden afgesloten door een licht hellende, puntvormige en geprofileerde daklijst. In de smallere bovenbouw een rondboog met vier wijzerplaten. Voorts gemetselde cordonlijsten en hardstenen onderdorpels. De kerk is drie traveeën diep en de langszijden zijn voorzien van rondboogvormige vensters en cordonlijsten. Alle vensters voorzien van ijzeren onderverdeling. Links van de kerk gemetselde toegang naar het kerkhof met contemporaine grafzerken. Kerkhof omringd door ijzeren hekwerk op gemetseld basement.

Tweede ingang in rechterzijgevel (Z).

De zaalkerk heeft inwendig een bijzonder houten kap verwant aan het Engelse 'Hammerbeam'-type, waarbij de spanten voorzien zijn van steekbalken. De grafzerken zijn nog afkomstig uit de oude kerk. Achter in de kerk twee-klaviers mechanisch orgel, oorspronkelijk met aangehangen pedaal, in 1849 gemaakt door J. Hoffmeijer. Gerestaureerd in 1980 door de firma Kaat en Tijhuis uit Kampen. De eikehouten 17de-eeuwse preekstoel is versierd met Ionische colonetten. De figuren in het gesneden friessymboliseren de kardinale deugden Geloof, Hoop en Liefde en Waarheid en Gerechtigheid. In de cartouches van de panelen geschilderde bloemen en een zwaan met de letters SD, waarschijnlijk verwijzend naar Sunderdorp, de gemeente waarvan Nieuwendam eens deel uitmaakte. De toren bevat een klok met het randschrift: Laus Deo in

Aeternam - Henricus Vestrinck Mefecit - Campis anno 1644 (Lof zij God in eeuwigheid, Henricus Vestrinck heeft mij gemaakt te Kampen in 1644).

In de kerk is een peilsteen waarop is aangegeven hoe hoog de maximale stand van het water was bij de overstroming van 1916.

Waardering

Midden 19de-eeuwse eclectische zaalkerk met fronttoren en interieuronderdelen en met bijbehorend kerkhof van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde. Bovendien van grote situationele waarde wegens de beeldbepalende situering aan een kerkepad, verbonden met de ruimtelijk-historische ontwikkeling van het dijkdorp Nieuwendam.

Voor de overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen, wordt verwezen naar de bij dit besluit gevoegde bijlage, die geacht moet worden in dit besluit te zijn herhaald en opgenomen, alsmede naar de bovengemelde omschrijving.

Een afschrift van dit besluit zal, onder gelijke dagtekening, worden verzonden aan:

- Hervormde Gemeente
Hunzestraat 87
1079 VW AMSTERDAM
- Provincie Noord-Holland
- Gemeente Amsterdam

Burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het monument is gelegen, leggen dit besluit op de secretariaat ter inzage. De burgemeester maakt de terinzagelegging op de gebruikelijke wijze bekend.

Op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken daartegen binnen zes weken na de dag waarop het aangevallen besluit bekend is gemaakt, een bezwaarschrift indienen bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen.

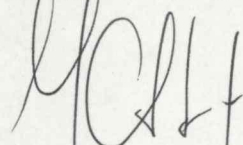
Een dergelijke bezwaarschrift dient u te adresseren aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Cfi/FJZ t.a.v. de Commissie voor de bezwaarschriften, Postbus 606, 2700 ML ZOETERMEER
Tenminste deze beschikking of een copie daarvan moet bij het bezwaarschrift worden toegevoegd.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
A. Nuis

namens deze,

de Directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,

het Hoofd van de Sector Regioservice,

(Ir. J.C. 't Hart)

1.130522002017

BIJLAGE BIJ BESLUIT BETREFFENDE:

Voorstel tot aanwijzing als beschermd monument als bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Monumentenwet 1988 van het object:

Gemeente Amsterdam, stadsdeel Noord
Nieuwendam
Brede Kerkepad 8

I. FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN:

Het voorstel tot aanwijzing is ingediend door de stedelijke woningdienst Amsterdam, bij brief d.d. 08 oktober 1996.

ADVIES GEMEENTERAAD

Stemt met aanwijzing in blijkens het raadsbesluit d.d. 13 maart 1996.

ADVIES RAAD VOOR CULTUUR

De Raad stemt in met de selectie en bescherming van de in het kader van het Monumenten Selectie Project (MSP) voorgedragen monumenten in de gemeente Amsterdam.

BESCHRIJVING OMSTANDIGHEDEN

Het onderhavige object behoort tot de bouwkunst uit de periode 1850-1940, die ook wel wordt aangeduid met de "jongere bouwkunst", en maakt onderdeel uit van het resultaat van het Monumenten Selectie Project (MSP).

AANWIJZINGSBELEID

In 1987 is het landelijk Monumenten Inventarisatie Project (MIP) gestart met het doel objecten van jongere bouwkunst op systematische wijze te inventariseren. Met de resultaten van de inventarisatie als basis is een selectie uitgevoerd die beoogt een representatief bestand aan objecten van jongere bouwkunst onder de bescherming van de Monumentenwet 1988 te brengen.

OVERIGE GEGEVENS

De bouwkundige staat vormt, gelet op de terzake door de gemeente uitgebrachte beoordeling, geen belemmering voor aanwijzing. Ook in stedenbouwkundig of planologisch opzicht bestaat geen bezwaar.

OVERLEG

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 3 van de Monumentenwet 1988 zijn belanghebbenden door de gemeente schriftelijk op de hoogte gesteld van het voornemen tot bescherming en daarbij tevens in de gelegenheid gesteld dienaangaande te worden gehoord.

Er is door belanghebbenden geen bezwaar ingediend.

II. CONCLUSIE

Aan de overwegingen van de Monumentenwet 1988 ligt onder meer ten grondslag het meer betrekken van lagere overheden bij het behoud van monumenten. In de Memorie van Toelichting wordt het grote belang gememoreerd dat in de huidige wet wordt gehecht aan de inbreng van vooral de gemeente over de aanwijzing. Hoewel op rijksniveau over het al dan niet beschermen wordt beslist, komt aan de adviezen van de lagere overheden een invloedrijke plaats toe. Slechts op zwaarwegende gronden zal de Minister van die adviezen kunnen afwijken. In dit geval bestaat daartoe geen aanleiding.

Geconcludeerd kan worden dat de in de omschrijving aangegeven waarden bescherming op grond van de Monumentenwet 1988 rechtvaardigen en dat op grond van de bovenstaande feiten en omstandigheden deze bescherming geen overwegende bezwaren ontmoet.

